

ÎNCHEIERE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii : Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Pînzarbanat”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ian Diaconu împotriva Societății cu răspundere limitată „Pînzarbanat”, intervenientul accesoriu Întreprinderea de Stat „CrisRegistru” cu privire la recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare și recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului mobil,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Pînzarbanat” și menținută hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 12 mai 2015, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La 29 mai 2014, Ian Diaconu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu răspundere limitată „Pînzarbanat”, intervenientul accesoriu Întreprinderea de Stat „CrisRegistru” cu privire la recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare și recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului mobil.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în perioada 20 martie 2012 – 05 aprilie 2012, o persoană fizică neidentificată, prezentându-se ca reprezentant al SRL „Pînzarbanat” s-a adresat către dînsul cu propunerea ca să-i vîndă automobilul de model BMW 320 CI, caroseria nr. WBABN1 1030JV70810, cu nr. motorului 750290901, număr de înmatriculare ST AS 470, ce îi aparținea drept de proprietate. Au convenit la prețul de vânzare a automobilului dat, în sumă de 5000 euro, la care reprezentantul pârâtului i-a oferit preventiv o parte din costul automobilului în sumă de 3400 euro, iar restul prețului de 1600 euro, îi va oferi pînă la data de 05 aprilie 2012, odată cu încheierea în scris a contractului de vânzare-cumpărare a automobilului dat. Reclamantul i-a înmănat reprezentantului pârâtului certificatul de înmatriculare și automobilului.

La câteva zile l-a telefonat pe reprezentantul SRL „Pînzarbanat” ca să achite restul de preț, în sumă de 1600 euro și să încheie în scris contractul de vânzare-cumpărare a automobilului, dar fără succes.

Ulterior, la 05 aprilie 2012, automobilul dat a fost reînregistrat după SRL „Pînzarbanat”, în baza unui contract de vânzare-cumpărare din 19 martie 2012.

Menționează că a depus o plîngere la OUP al SUP a CPs. Botanica, mun.Chișinău, care la data de 15 noiembrie 2012, au început urmărirea penală nr.2012421797, conform indicilor infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (2) lit.c) CP, care se desfășoară până în prezent.

Conform raportului de expertiză nr.2306 din 08 aprilie 2013, efectuat în cadrul urmăririi penale s-a constatat că, la rubrica „vanzător” din contractul de vânzare-cumpărare nr. 1 din 19 martie 2012, semnătura nu aparține proprietarului Diaconu Ian. Prin urmare, contractul de vânzare-cumpărare nr. 1 din 19 martie 2012, încheiat între Diaconu Ian și SRL „Pînzarbanat” este un act juridic fals și necesită repunerea părților în poziția inițială.

Menționează că, valoarea acțiunii este o parte de plata preventivă pentru cumpărarea automobilului dat, în sumă de 3400 euro.

Cere, Ian Diaconu recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare nr. 1 din 19 martie 2012, încheiat între SRL „Pînzarbanat” și Ian Diaconu a automobilului de model BMW 320 CI caroseria nr. WBABN11030JV70810 cu nr. motorului 750290901 număr de înmatriculare ST AS 470 și recunoașterea dreptului de proprietate a lui Ian Diaconu asupra automobilului de model BMW 320CI caroseria nr. WBABN11030JV70810 cu nr. motorului 750290901 număr de înmatriculare CPZ 690.

Prin hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 12 mai 2015 acțiunea a fost admisă parțial, dispunîndu-se constatarea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare nr.01 din 19 martie 2012, pretins a fi încheiat între SRL „Pînzarbanat” și Diaconu Ian Vasile, asupra automobilului model „BMW 320 CI”, cu număr de înmatriculare ST AS 470, cu anularea reînregistrării acestuia pe numele SRL „Pînzarbanat”, efectuată la data de 05 aprilie 2012, în rest, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

La 09 iunie 2015, SRL „Pînzarbanat” a depus cerere de apel cerînd admiterea acestuia, casarea hotărîrii primei instanțe în partea admiterii acțiunii cu emiterea în această parte a unei noi hotărîri de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2015 a fost respins apelul declarat de către SRL „Pînzarbanat” și menținută hotărîrea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, din procesul verbal nr. 01 din 19 martie 2012 al adunării fondatorilor întreprinderii SRL „Pînzarbanat”, la ordinea de zi a fost aprobată necesitatea de a procura autoturismul BMW 320 CI, semnat de fondatorii Pînzaru Iurie, Pînzaru Marin și Pînzaru Marcel (f.d.18). Prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 01 din 19 martie 2012, pretins a fi încheiat între SRL „Pînzarbanat” și Diaconu Ian Vasile, ultimul ar fi vîndut, iar SRL „Pînzarbanat” ar fi cumpărat, automobilul de model BMW 320 CI, caroseria nr. WBABN11030JV70810, cu nr. motorului 750290901, n/î ST AS 470 (f.d. 17), la prețul declarat de 88 956 lei, iar conform explicațiilor necontestate ale părților, prețul real achitat anterior perfectării contractului enunțat, fiind de 3400 euro, urmînd a mai fi achitată suma de 1600 euro, la fel, confirmîndu-se primirea sumei de 3400 euro de la Pînzaru Iurie de către Ian Diaconu, nefiind probat de reprezentantul pîrîtului transmiterea unei alte sume de bani reclamantului, recepția automobilului fiind consemnată prin actul de primire-predare din 19 martie 2012 (f.d.19).

De asemenea instanța de apel a reținut că, în conformitate cu datele din Registrul de Stat al Transportului autoturismul de model BMW 320 CI, caroseria nr. WBABN 11030JV70810, motor nr.750290901 la data de 25 august 2010 a fost înregistrat după cet. Diaconu Ian Vasile, născut la 10 aprilie 1983, cu eliberarea nr. de înmatriculare STAS 470.

La 05 aprilie 2012 autoturismul sus-menționat a fost reînmatriculat după SRL „Pînzarbanat”, în baza contractului de vânzare-cumpărare din 19 martie 2012, fiind eliberat nr. de înmatriculare CPY 690.

Reclamantul invocă înșelăciunea acestuia parvenită din partea lui Pînzari Iurie, care l-ar fi determinat să vândă automobilul, astfel adresându-de la IP Botanica cu o plângere, fiind întocmit în acest sens ordonanța din 15 noiembrie 2012 al OUP al IP Botanica, privind începerea urmăririi penale conform indicilor infracțiunii prevăzută de art.190 al.(2) lit. c) CP, prin faptul însușirii de la Diaconu Ian a sumei de 24856 lei, ulterior prin ordonanța din 24 aprilie 2014 Procuratura Botanica a scos de sub urmărirea penală cu încetarea procesului penal în privința cet.Pînzaru Iurie (f.d.24-27).

De asemenea instanța de apel în temeiul art. 199, 207, 220 Codul civil a verificat valabilitatea contractului a cărei nulitate o solicită Ian Diaconu.

Conform art. 220 alin. (1) și (2) Codul civil, actul juridic sau clauza care contravin normelor imperative sînt nule dacă legea nu prevede altfel. Actul juridic sau clauza care contravin ordinii publice sau bunelor moravuri sînt nule.

Conform art. 206 alin.(2) Codul civil, obiectul actului juridic trebuie să fie licit, să se afle în circuit civil și să fie determinat sau determinabil cel puțin în specia sa. Iar, art.207 Codul civil prevede că, actul juridic civil încheiat fără cauză ori fondat pe o cauză falsă sau ilicită nu poate avea nici un efect. Cauza actului juridic se prezumă pînă la proba contrară. Este ilicită cauza care contravine legii, ordinii publice sau bunelor moravuri.

De asemenea a reținut instanța de apel că, legiuitorul prin instituirea art.220 Codul civil a reieșit din principiul legalității, care are ca finalitate respectarea prevederilor legii și deci apărarea interesului, pentru ocrotirea căruia s-a instituit dispoziția legală respectivă. Sancțiunea nerespectării acestei norme este nulitatea absolută. Este clar însă că nu orice încălcare a legii atrage nulitatea absolută. Norma acestui alineat prevede că sînt lovite de nulitate absolută actele juridice care contravin normelor imperative, adică acelor norme care prescriu în mod expres o conduită obligatorie, o obligație de la care subiectul nu se poate sustrage sau n-o poate ocoli (norme onerative), sau care, prin dispoziția lor, interzic săvârșirea unor acțiuni (norme prohibitive).

Astfel, în speța dată Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a conchis că obiectul contractului de vânzare-cumpărare nr.01 din 19 martie 2012 este ilicit, deoarece reieșind din pct.10 al contractului enunțat, reclamantul nu a exprimat un consimțământ valabil, neviciat, cu scopul de a înstrăina automobilul, or, conform contractului dat, lipsește semnătura reclamantului la rubrica „vînzător”, situație ce se regăsește și în copia actului de primire-predare a autoturismului din aceeași dată, lipsind semnătura lui Diaconu Ian, persoana ce se pretinde că a vîndut și predat automobilul, astfel SRL „Pînzarbanat” dispunând abuziv și fără un temei legal de proprietatea intimatului,

drept de proprietate garantat și protejat atât de normele naționale, cât și cele internaționale.

Faptul că contractul enunțat nu a fost semnat de Ian Diaconu a fost recunoscut și de cofondatorul SRL „Pînzarbanat” - Pînzari Iurie, fiind audiat în calitate de bănuț în cadrul dosarului penal (f d.26).

Or, dreptul de proprietate este un drept subiectiv, ce conferă titularului exercitarea în putere proprie și în interes propriu a atributelor de posesie, folosință și dispoziție asupra bunurilor sale și nu poate fi exercitat de către o terță persoană în interes propriu.

Prin urmare, instanța de apel a considerat legală hotărîrea primei instanțe prin care s-a admis parțial acțiunea lui Ian Diaconu și s-a constatat nulitatea absolută a contractului de vînzare-cumpărare nr. 01 din 19 martie 2012, pretins a fi încheiat între SRL „Pînzarbanat” și Ian Diaconu, asupra automobilului de model BMW 320 CI cu număr de înmatriculare ST AS 470 cu anularea înregistrării acestuia pe numele SRL „Pînzarbanat”, efectuată la data de 05 aprilie 2012.

La 21 martie 2016, SRL „Pînzarbanat” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de respingere integrală a acțiunii.

Recurentul, SRL „Pînzarbanat”, în motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, pe care prima instanță le consideră constatate nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente, rezultat al încălcării normelor procesuale privind aprecierea probelor. Instanța de fond și de apel nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au aplicat o normă de drept material care nu este aplicabilă litigiului. Mai menționează că decizia este una contradictorie.

La 05 mai 2015, ÎS „Cris Registru” a depus referință prin care au solicitat examinarea recursului declarat de SRL „Pînzarbanat” și reieșind din argumentele expuse în referință să se emită o hotărîre legală.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele pricinii recurentul SRL „Pînzarbanat” a recepționat decizia instanței de apel motivată la 20 ianuarie 2016, iar cererea de recurs a depus-o la 21 martie 2016.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care

nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului. Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată. Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Pînzarbanat” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Argumentele invocate în recurs precum că, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente circumstanțele care instanța le consideră constatate, nu pot fi reținute, deoarece în speță, instanța de apel a stabilit just circumstanțele pricinii, precum și a aplicat elocvent normele juridice, ce guvernează raportul juridic litigios.

Astfel, instanța de recurs notează că, SRL „Pînzarbanat” nu a invocat nici un argument în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, referindu-se la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține și jurisprudența CEDO conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede putere de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcel contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când motivele recursului indicate în cazul din speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, atât în prima instanță cât și instanța de apel, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SRL „Pînzarbanat” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Pînzarbanat” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru